

Ondernemend vakmanschap

Waar moet een toekomstige pootgoedteler goed in zijn?

20 maart 2014, themadag Dronten

PRAKTIJKONDERZOEK
PLANT & OMGEVING

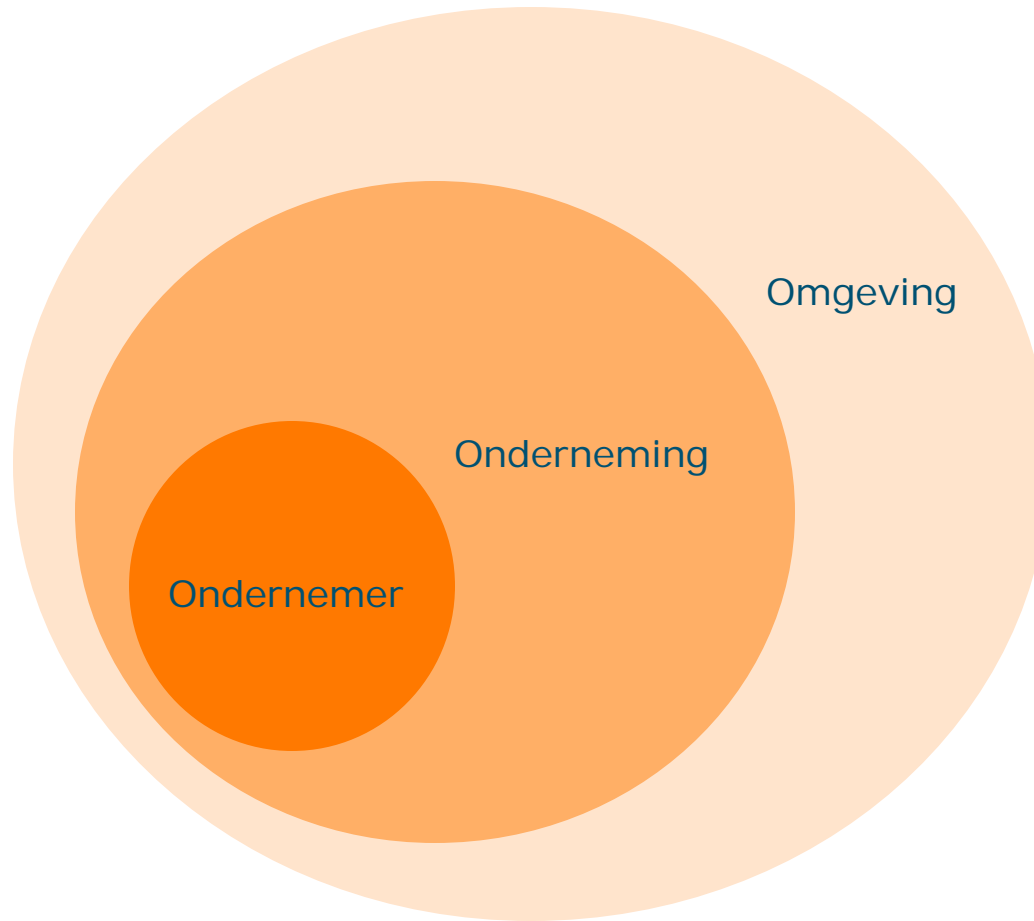
WAGENINGEN UR

De vraag voor vandaag

- Waar moet je als toekomstige pootgoedteler goed in zijn?
 - Twee pootgoedtelers vertellen hun verhaal
 - *Marien Verhage en Jaap de Zeeuw*
 - Wat vraagt de markt en de maatschappij?
 - *Adrie Vermeulen*
 - Wat betekent dat voor jezelf? Waar ben jij goed in?

De drie O's

Ondernemerschap

- Strikt genomen: iedereen die voor eigen rekening en risico een onderneming heeft is ondernemer
- Mensen kunnen meer of minder ondernemend zijn:
 - houding, gedrag
- Een goede ondernemer is succesvoller

Waar hebben we het eigenlijk over?

■ Vakmanschap: 'core business'

- Teelt
- Techniek

■ Management:

- Planning, organisatie, aansturen bedrijfsactiviteiten
- Administratie, verantwoording
- In- en verkoop, (onder)handelen

■ Ondernemerschap:

- Strategie ontwikkelen en realiseren
- Onderhouden en benutten van relaties
- Kansen zien en realiseren

Eerst een pleidooi voor vakmanschap

- De basis moet goed zijn:
 - Je kunt nog steeds het verschil maken met vakmanschap
- Pootgoedteelt is topsport:
 - Nederland is goed in pootgoedproductie door kennis en vakmanschap van telers en ketenpartijen

Is vakmanschap genoeg?

- Hoe zorg je dat dit allemaal goed gaat?
 - Planning van werkzaamheden
 - Administratie van pootgoedpartijen
 - Contracten met ketenpartners
 - Werken met (seizoens)medewerkers
 - Zorgen dat er wat over blijft onder de streep
 - ...

Management

Is vakmanschap en management genoeg?

■ Een paar voorbeelden

- Je wilt je bedrijf uitbreiden, maar het bestemmingsplan zit in de weg
- Je krijgt een melkveehouder als buurman
- Je ziet een vacature voor een nevenfunctie buiten de sector (bijv. politiek, schoolbestuur)

■ Ondernemerschap: ik heb invloed op mijn situatie

Iets over bedrijfsstrategie

- Strategie: hoe realiseer ik mijn lange termijn ambities, rekening houdend met de 3 O's

- Drie hoofdstrategieën:
 - Kostprijsverlaging: schaalvergroting, specialisatie
 - Toegevoegde waarde: onderscheidend in de markt
 - Diversificatie: nieuwe producten/diensten, markten

- Strategie meestal niet op papier en voortdurend in beweging

Ondernemerschap wordt belangrijker

- De eisen vanuit markt en maatschappij nemen toe
- Zekerheden worden kleiner
- De ruimte om je te onderscheiden neemt toe

In de praktijk

- Niemand is goed in alles

- Belangrijk:

- Weet waar je (niet) goed in bent
- Ontwikkel je kwaliteiten
- Werk samen met anderen met aanvullende kwaliteiten, binnen of buiten het bedrijf

Maatschap Verhage (Emmeloord)

■ Wie:

- Maatschap: Krijn en Derkje (58) en Marien Verhage (30)
- 1 vaste medewerker, 1 losse medewerker (550 u/jaar) en 1 stagair

■ Bouwplan:

- 64 ha pootaardappelen (w.v. 50 ha huurland)
- 7 ha zaaiuien, 7 ha tulpen (contract), 14 ha grasland (verhuur)

■ Andere activiteiten:

- Gewasverzorging voor collega akkerbouwer/veehouder
- Aardappelverwerking voor derden

Open voor nieuwe ontwikkelingen

Voorstander van communicatie uit de landbouw

Jaap en Hans De Zeeuw (Emmeloord)

■ Wie:

- CV Jaap en Hans de Zeeuw met echtgenotes
- 5 vaste medewerkers, 2 oproepkrachten

■ Bedrijf en bouwplan

- 330 ha eigen grond op 3 locaties + 160 ha huurland
- 210 ha poot aard., 30 ha cons. aard., 60 ha uien, 60 ha peen, 123 ha graan, 7 ha bieten

■ Bijzonderheden

- Uien eigen verwerking en afzet
- Peen 10 ha vooraf verkocht, rest daghandel

Allround akkerbouwbedrijf

Discussie

- Drie CAH studenten stellen zich voor:
 - Jaap Grezel
 - Michel Veltman
 - Marc Versprille

- Neem ook een paar minuten voor je werkblad

Gespreksvraag

- Vraag van vandaag: waar moet de pootgoedteler van de toekomst goed in zijn?

- Wat betekent dat voor...
 - ...Adviseurs
 - ...Toeleveranciers, afnemers
 - ...Medewerkers
 - ...Loonwerkers
 - ...

Adrie Vermeulen (Swifterbant)

■ Wie:

- CV Jaap en Hans de Zeeuw met echtgenotes
- 5 vaste medewerkers, 2 oproepkrachten

■ Bedrijf en bouwplan

- 330 ha eigen grond op 3 locaties + 160 ha huurland
- 210 ha pootgaard., 30 ha cons. aard., 60 ha uien, 60 ha peen, 123 ha graan, 7 ha bieten

■ Bijzonderheden

- Uien eigen verwerking en afzet
- Peen 10 ha vooraf verkocht, rest daghandel

Allround akkerbouwbedrijf

Een kleine test

- 9 kwaliteiten van een ondernemende vakman
- Vraag 1: zijn deze belangrijk voor jou?
- Vraag 2: heb je deze kwaliteiten?
- Vraag 3: wil/moet je iets met deze kwaliteiten?

Discussie

- Welke kwaliteiten vinden we belangrijk?
- Welke kwaliteiten zitten er in de zaal?
- Waar willen we iets mee?

De drie ondernemers

MV=Marien Verhage, JZ= Jaap de Zeeuw, AV=Adrie Vermeulen

Vragen/stellingen		(1) Dit is belangrijk voor mij		(2) Dit klopt voor mij		(3) Hier moet ik iets mee	
		Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee
1.	Ik ben een echte vakman met groene vingers	MV		MV			MV
2.	Techniek is helemaal mijn ding		MV	MV			MV
3.	Ik ben precies en voer mijn werk goed uit	MV		MV			MV
4.	Ik ben goed in handel en zaken doen		MV		MV	MV	
5.	Ik kan goed organiseren en plannen	MV		MV			MV
6.	Ik kan goed met mensen omgaan		MV	MV			MV
7.	Ik kan goed leiding geven	MV		MV			MV
8.	Ik ben een teamspeler		MV	MV			MV
9.	Ik ben een echte ondernemer	MV			MV	MV	

Slotvraag

- Wordt je opgeleid tot ondernemende vakman?
- Wat zou meer aandacht moeten krijgen in je opleiding?

